

Prot. N. 00525/13

T Curia Generalis
Fratrum Minorum
Capuccinorum

T OKRUŽNO PISMO SVOJ BRAĆI KAPUCINIMA UZ GODINU VJERE I SI NAŠA VJERA

PREDRAGA BRAĆO

[1] Benedikt XVI., umirovljeni rimski biskup proglasio je Godinu vjere. Papa Franjo na početku svojeg pontifikata ponovno je svima dozvao u svijest njezine razloge i sadržaje. Taj me događaj potiče da vam ponudim neka razmišljanja sa željom da poduprem svu braću da preispitaju i obnove svoj

odnos s Gospodinom. Obraćam se vama svjestan da se dar vjere mora čuvati i njegovati, ali sam svjestan također da je vjernik kušan napašću navike, kompromisa a suhoća nerijetko ulijeva osjećaje obeshrabrenosti koji ih sprječavaju da vide jasni i svijetli horizont kojeg vjera otvara našem životu.

[2] Bilo da pripadamo okruzima koji bilježe brojčani porast ili drugima koji već godinama bilježe snažno opadanje, svi imamo potrebu da se obnovimo u svom odnosu s Bogom. Brojčani rast odnosno neumoljivo opadanje prvi bi mogli doživjeti kao razlog ponosa a drugi kao izvor potištenosti. Bog je jednako blizak i jednima i drugima i jedino će nam pogled vjere omogućiti da s radošću i vedrinom prihvatimo tu istinu. Zapitajmo se dakle kako se snaći u ovom vremenu označenom fenomenima kao što su globalizacija, porast individualizma, nedostatak ljubavi prema tradicionalnim vrijednostima, ekonomska kriza i tako dalje.

VO ME! NEKA MI BUDE PO RIJEČI TVOJOJ

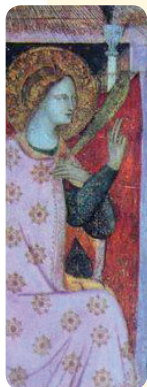
[3] Svoje razmišljanje započinjemo pitanjem koje je apostol Petar uputio Isusu: „*Gospodine, kome da idemo?*“ (Iv 6, 68). Tko će moći odgovoriti na pitanja koja izviru iz našega srca? Tko će nam moći pokazati put? Proslava pomalo nepoznate ali posebno značajne obljetnice za naš Red potiče me da vas pozovem da upravite svoj pogled prema Djevici Mariji¹. Prije tri stoljeća, u svibnju 1712., naš je Red službeno stavljen pod zaštitu Bezgrješne.

Svjedočanstva o nježnoj pobožnosti mnoge naše braće, osobito naših svetaca, prema Bezgrješnoj Djevici govore nam o osobama koje su snagom milosti preobrazile svoj život u »živu vjeru«, o muškarcima i ženama koji su se bezuvjetnim povjerenjem potpuno predali Bogu. Marija majka Isusova je slika toga potpunog *evo me*.

[4] Anđelu koji joj naviješta da će začeti sina, roditi ga i dati mu ime Isus, Marija reagira sa čuđenjem i divljenjem te pita: „*Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?*“ (Lk 1, 34). Ne upućuje prigovore poput: »Ma to je nemoguće, ne mogu ja to!« Ne razumije, ali u svojem pitanju očituje volju da spremno uđe u to otajstvo. Anđeo kaže da će Duh Sveti sići na nju, da će je njegova sjena osjeniti ostvarujući ono što je nezamislivo i nemoguće. Sve je obavijeno velom tajne, no Marija ipak izgovara svoj »da«, izraz njezine volje, njezine poslušnosti i predaje se Božjem naumu. Nazaretska Djevica prihvaća iako ne razumije sve posljedice svoga pristanka. Ona kaže: „*Neka*

1 Cf. Regina Immaculata: *Studia a Sodalibus Capuccinis Scripta Occasione Primi Centenarii a Proclamatione Dogmatica Immaculatae Conceptionis B. M. V. Collecta et Edit a P. Melchiorre a Pobladura, O.F.M.Cap.*, Rome, Institutum Historicum Ord. Fr. Min. Cap., 1955, 296.

mi bude po tvojoj riječi!“ (Lk 1, 38). Time se potvrđuje ono da »misija prethodi razumijevanju². Traženje smisla toga navještaja pratit će Mariju tijekom čitavog života Onoga kojeg je rodila. Evanđelist Luka opisuje taj Marijin stav od početka Isusova života kada kaže da „Marija u sebi po-
branjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu“ (Lk 2, 19). Marija je vjerovala u Isusa, živu Božju riječ, prije nego ga je vidjela i svjedoči nam da vjerovati znači prihvatiti obećanje koje dolazi od Boga, premda čovjek odmah ne

Marija je vjerovala u Isusa, živu Božju riječ, prije nego ga je vidjela i svjedoči nam da vjerovati znači prihvatiti obećanje koje dolazi od Boga, premda čovjek odmah ne shvaća posebne uvjete u kojem će se ono ispuniti

shvaća posebne uvjete u kojem će se ono ispuniti. Sjetimo se Petra koji, nakon što je čitavu noć bezuspješno ribario, na Isusovu riječ pristaje ponovno se otisnuti na pučinu i baciti mreže (Lk 5, 4).

[5] I poziv svakog od nas je označen slobodnim pristajanjem uz Božju volju s povjerenjem u Boga.

Izrekli smo jedan »da« bez poznavanja svih posljedica našega odgovora. Pouzdali smo se i krenuli. Godina vjere je poziv na ponovno otkrivanje crte našega poziva. Klara Asiška na kraju svoga života, nakon mnogih patnji i teškoća, na jasan i uvjerljiv način svjedoči da je naš poziv najveći dar kojeg smo primili od Gospodina³. Obraćajući se redovnicima i redovnicama u prigodi posljednjeg Dana posvećenog života, papa Benedikt XVI. ih je potaknuo da se ponovno vrate izvoru svoga poziva: »Pozivam vas ponajprije da jačate jednu vjeru koja je kada prosvijetliti vaš poziv. Potičem vas zato da se, kao u nekom dubovnom bogočasu, sjetite 'prve ljubavi' kojom je Gospodin Isus Krist zagrijao vaše srce, ne iz nostalgije, već zato da osnaži taj plamen. Zato treba biti s njim, u tišini klanjanja. Tako ćete ponovno probuditi spremnost i radost da budete dionici njegova života, odlukâ, poslušnosti vjere, blaženstva siromašnih, radikalnosti ljubavi. Polazeći uvijek iznova od toga susreta ljubavi vi ćete ostaviti sve da biste bili s Njim i poput Njega se stavili u službu Bogu i braći«⁴.

U RIJEME TRUDA I MUKE

[6] Braćo molite sa mnom da svaki od nas, gledajući na do sada prijedeni put s Gospodinom, može s divljenjem

i zahvalnošću svjedočiti da je *sve milost*. Moramo biti svjesni toga da naš hod u vjeri podrazumijeva također situacije označene umorom, obeshrabrenošću i padovima. Dopustite mi da uputim topli pozdrav braći koja, iz različitih razloga, proživljavaju trenutke krize i suhoće; njima ponavljam riječi koje Bog upućuje svojim prijateljima: *Samo brabro! Ne bojte se! Sve vas pozivam da razmišljate o evanđeoskom ulomku Mk 9, 14-27*. Otac opsjednutog mladića padavičara doživljava nemoć, nesposobnost da ozdravi svoga sina, čak ni učenici ne mogu ništa učiniti. Taj utučeni otac susreće Isusa i moli ga: »Nego, ako što možeš, pomozi nam, imaj samilosti s nama!« Nato mu Isus reče: »Što? Ako možeš? Sve je moguće onomu koji vjeruje!« (22b-23). Taj zbunjeno, iskušavan i obeshrabren otac povika: *Vjerujem! Pomozi mojoj nevjeri!* (24b). Krik prošnje toga čovjeka pripada iskustvu vjernika: to je pitanje čovjeka koji traži od Gospodina da učvrsti svoju vjeru. Ne bojmo se, braćo, prikazati Gospodinu svoje napore, uzdajući se u molitvu braće kada doživljavamo napast da u svojem životu pristajemo na kompromis koji dovodi do situacijâ podijeljenosti i rasula u sebi odnosno, izravnije govoreći, prisiljeni smo ili prihvaćamo živjeti dvostrukim životom. Svjesni da će nas trud i muka sigurno snaći, obratimo se Djevici Mariji koja je upoznala trenutke iznenađenja i nerazumijevanja⁵. Razmišljajući o Marijinoj šutnji, jedan naš brat je napisao: »Marija je prošla svoj put i tijekom toga puta nailazila je na neprilike karakteristične za bogočaste: prestrašenosti, smetenosti, zbunjenosti, čuđenja, strahove, umore... Prije svega se suočila s pitanjima: Što to znači? Je li to istina? Što činiti?... Ne vidim ništa. Sve mi se čini tamnim«⁶.

[7] Iz dana u dan, Djevica Marija je iznova osvješćivala, produbljivala i usavršavala značenje svoga »fiat« (*neka mi bude*) izgovorenog u Nazaretu. Duh Sveti, koji nikada nije prestao djelovati u njoj, je tvorac toga hoda, kao što je pisao sveti Bonaventura: »U Djevičinom Dubu [je] na jedinstven način gorjela ljubav Duha Svetoga, i u njezinu je tijelu moć Duha Svetoga činila čudesa: milost je dijelom poticala, dijelom pomogla, a dijelom uzdigla narav«⁷. Da bismo hodali i rasli u vjeri ne smijemo se umoriti zazivati duha Božjega i gledati Mariju. Isus Krist je Početnik i Dovršitelj vjere (usp. Heb 12, 2), a Marija je uzor nasljedovanja.

[8] Pozvani smo prihvatiti naš život kao poziv na zajedništvo s Onim koji je prvi preuzeo inicijativu. Da bi se to dogodilo nužno je da naša svakodnevica bude prožeta životvornom šutnjom i molitvom. Uživati prijateljstvo s Onim koji ima povjerenje u nas, premda poznaje naše slabosti, pretpostavlja s naše strane spremnost i raspo-

5 Lk 2, 3; 2, 50.

6 Fr. Ignacio Larrañaga, *Il silenzio di Maria*, str. 44, izd. Paoline 1979.

7 Sveti Bonaventura, *Breviloquium*. Kratki prikaz teologije, Četvrti dio »Utjelovljenje Riječi«, Treće poglavlje, br. 5., Kršćanska sadašnjost, Zagreb, rujan 2009.

2 Fabrice Hadjadj, *Comment parler de Dieu aujourd'hui?*, Salvator 2012., str. 207.

3 Sveta Klara, *Oporuka*.

4 Benedikt XVI., *Homilija za Dan posvećenog života*, 2. veljače 2013.

loživost da ostanemo u njegovoj prisutnosti. Kontemplativna dimenzija našeg poziva je bitna za jačanje života vjere. Ne budimo škrti u darivanju svoga vremena molitvi, bilo osobnoj bilo s našom braćom. Ništa, čak ni urgentnost apostolskog rada, ne može nas od toga osloboditi. Ponovno snažno potvrđujem - uvjeren da vam svima time iskazujem ljubav - ono na što nas podsjećaju naše Konstitucije: »*Naša molitva neka bude osobiti izraz našega zvanja manje braće... Franjevačka je molitva čuvstvena, ili molitva srca, jer nas vodi do nutarnjeg iskustva Boga*«⁸.

ISI NAŠA VJERA

[9] U središtu odnosa s Gospodinom je – kao za Mariju iz Nazareta – prihvaćanje Božje riječi. Sveti Pavao je pisao rimskim kršćanima »*vjera po poruci, a poruka riječju Kristovom*« (Rim 10, 17). U njemu, utjelovljenoj Riječi, vjera susreće »*Osobu kojoj se povjerava vlastiti život*«⁹. Spisi i prvi životopisi svetog Franje opisuju kako je njegov život bio neprestano obnavljan Božjom riječju. Na isti način euharistijom, Božja riječ je u središtu Franjine vjere, jer po njoj i u njoj on prijanja uz osobu Krista, umrla i uskrsla za nas. U *Pohvalama Bogu* Franjo nas iznenađuje tvrdnjom »*Ti si naša vjera*« Vjera, ne manje od ljubavi i nade, jest i ostaje Božji dar. Eto zašto se ne smijemo nikada umoriti tražiti taj dar i zahvaljivati za nj.

[10] U programatskom pismu za novo šestogodište ukazao sam na urgentnost za naša bratstva kao i za sve okruge Reda, bilo na polju početnog bilo na polju trajnog odgoja i obrazovanja, da se nastavi obnavljati naš osobni i zajednički odnos s Božjom riječju. Kao što kaže Franje u svojoj Oporuci, evanđelje je za njega postalo evanđelje koje govori nakon što mu je Gospodin dao braću. Zašto bismo se mi trebali lišavati te milosti? Živjeti evanđelje u bratstvu podrazumijeva međusobno dijeljenje i pomoć na našem putu vjere. U našim bratstvima pretresamo razne teme i pitanja i dijelimo razne situacije i događaje, pa zašto onda ne govorimo o onom što je bitno? Možda ostajemo usidreni u prošlost u kojoj se vjera živjela kao strogo osobni odnos s Bogom i braća nisu imala pravo ući u taj odnos? Ili nam je pak teško naći riječi koje izražavaju plodove koje Božja riječ rađa u nama? Ne upuštamo se u razmjenu iskustava i mišljenja i ustupamo mjesto sebeljublju iz straha da će nas drugi osuditi? Vjerujem da su neki otpori također posljedica jednog društvenog ozračja koje ograničava vjeru na sferu privatnosti i kao takva se mora *practicirati* na individualan način, bez ikakve težnje da se dadne doprinos politici, ekonomiji i drugim područjima civilnog društva. Što se tiče izravno redovničkog života ne za-

boravimo da individualizam slabi kvalitetu bratskih odnosa i može imati negativne posljedice također za našu vjeru.

ISIJA PRETHODI RAZUMIJEVANJU

[11] Gospa je prihvatila svoje poslanje ne znajući da će je ono jednoga dana dovesti do sudjelovanja u raspeću svoga Sina. Povjerovala je i zato je to poslanje prihvatila s povjerenjem u Boga i započela svoj put. Želim insistirati na poseban način na ovoj tvrdnji: misija prethodi razumijevanju, jer predstavlja na neki način stožer svakog učenitstva. Poslanje koje nam je povjereno je način na koji se naš život pretvara u dar i upravo zato se u punini ostvaruje kada netko vjeruje, prihvaća započeti hod i uhvatiti se u koštac sa svakom situacijom oslobođen brige za ishod. Ne tako davno posjetio sam našu braću koji žive u Švedskoj i one koji se nalaze na dalekom Islandu. Prvi su došli iz Varšavske provincije dok drugi pripadaju Slovačkoj provinciji. Ta naša braća su prihvatila izazov da pođu u zemlje ne poznavajući ni njihov jezik ni njihovu kulturu. Našla su se u vrlo sekulariziranom okruženju i stavili su se u službu jedne Crkve čiji su pripadnici predstavljali neznatnu manjinu i koju su pretežito činili strani radnici koji su ispovijedali katoličku vjeru. Kada žele posjetiti katoličke zajednice, često vrlo male po broju svojih članova, naša braća moraju prevaljivati velike udaljenosti. Zatekao sam ih vrlo zaposlene i zadovoljne što mogu vršiti to poslanje. Nisu mi skrivali svoje teškoće, ali nitko od njih nije spominjao da želi napustiti poslanje koje vrši. Molili smo zajedno i vidio sam da su revni u slavljenju liturgije časova i meditaciji. Bez vjere to ne bi bilo moguće. Takvih primjera, Bogu hvala, imamo mnogo u našem Redu i želim da postanu zdravi izazov za braću koja smatraju da ih se ne smije premjestiti, koji ostaju zatvoreni milosti neke nove obediencije, neke nove službe, navodeći za to prigovore koji nerijetko nemaju veze s kriterijima vjere i

duhom manjeg brata. Vjera, koja je duboko i bezuvjetno pouzdanje u Gospodina, dovodi do cijenjenja samoga sebe, raspoloživosti da se pronosi drugdje želju da se dadne vlastiti život ljubeći i služeći. Vjera je također svijest da nas prihvaćanje da napustimo mjesto, ured, službu koju smo dugo vršili kako bismo prihvatili druga mjesta, urede i službe, otvara Božjim iznenađenjima. Ta raspoloživost nas štiti od toga da postanemo nositelji

Gospa je prihvatila svoje poslanje ne znajući da će je ono jednoga dana dovesti do sudjelovanja u raspeću svoga Sina. Povjerovala je i zato je to poslanje prihvatila s povjerenjem u Boga i započela svoj put

8 Konstitucije, 46.

9 Benedikt XVI., *Verbum Domini*, 25.

vlasti ili osobe koje su prisvojile dinamike bratskoga života, sprječavajući svaku promjenu i novost.

RIJEDLOG ZA NASTAVLJANJE HODA

[12] Braćo, po Marijinu primjeru i kontemplirajući Svevišnjeg Boga, s Franjom svečano izjavljujemo: »Ti si naša vjera! Preispitajmo se i propitkujmo svoj način života i molimo Gospodina da naš život, naš poziv budu ukorijenjeni u bezuvjetnoj vjeri u Onoga koji nas je stvorio, otkupio i odredio nas da uživamo vječna dobra. Kao što sam spomenuo na početku ovog mojeg pisma ima braće koja gaje dar vjere, drugi se muče i skrenuli su s pravog puta. Svi imamo potrebu da se s povjerenjem predamo u Gospodinove ruke, da slušamo njegov glas. Sigurni da će nam on pomoći, uvjereni u njegovu prisutnost krenimo na put poput Djevice koja „usta... i pobiti u Gorje, u grad Judin“ (Lk 1, 39), da bude s rođakinjom Elizabetom. Djevica *Magnificata* nosi u svome krilu svoga Gospodina. Elizabeta pozdravlja Mariju riječima koje su divni sažetak iskustva Gospodinove Majke: „*Blažena ti što ponjerala da će se ispuniti što ti je rečeno od Gospodina!*“ (Lk 1, 45). Marija je blažena, sretna i ostvarena zbog svoje vjere.

[13] Pozdravljam vas s jednim prijedlogom kojeg sam spomenuo u br. 10 ovoga pisma koje se nadahnjuje na jednoj dubokoj želji koju čuvam u srcu i koju želim

podijeliti s vama. Želim da naše provincijske i mjesne zajednice budu mjesta gdje jedni druge podupiremo na putu vjere i uzajamno se pomažemo u prepoznavanju prisutnosti Gospodina uskrsloga među nama. Svjedočimo jedni drugima ljepotu vjere, pomažimo si s milosrđem i strpljivošću u naporu vjerovanja s kojim se nužno susrećemo u svom životu. Stavljam vam na srce mjesni kapitul gdje će braća koja su prosvijetljena Božjom riječju, Pravilom i našim Konstitucijama i koja ih doživljavaju kao izazov moći s drugima podijeliti vlastiti vjerski odnos s Gospodinom, plodove svoje vjere i ako je neki brat u nevolji moći će na tom kapitolu tražiti molitvu i pomoć braće. Molim ministre i mjesne poglavare da mi pomognu da se ta moja želja ostvari. Hvala!

Uz bratski pozdrav,

Fr. Mauro Jöhri
Generalni ministar OFMCap

Rim, 13. lipnja 2013

Blagdan svetog Antuna Padovanskog

MISIJA PRETHODI
RAZUMIJEVANJU
I SI NAŠA VJERA